

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om ändring av kyrkolagen

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att i kyrkolagen görs de ändringar som föranleds av överföringen av upprätthållandet av domkapitlen och dövräpstjänsterna till den evangelisk-lutherska kyrkan i Finland. Till dessa ändringar hör de stadganden om den tjänstemannarättsliga ställningen för sådana tjänsteinnehavare i domkapitlen vilkas tjänster blir tjänster i kyrkan i stället för statstjänster.

Förutsättningarna för domkapitlets verksamhet som förvaltningsmyndighet för stiftet och ledande centrum för stiftens andliga verksamhet effektiveras. Hittills har det enligt kyrkolagen ålegat domkapitlet att fatta alla beslut i domkapitelskollegiet. Nu föreslås att i kyrkolagen skall tas in stadganden som gör det möjligt att överföra behörighet till domkapitlets ordförande och medlemmar. Enligt förslaget kan dessa ensamma för domkapitlets räkning avgöra sådana ärenden som är av sådan art och betydelse att de inte kräver behandling i domkapitlet.

I förslaget ingår också ändringar som gäl-

ler biskopsvalet. Det föreslås att andelen lekmannaelektorer vid biskopsval ökas så att antalet lekmannaelektorer blir detsamma som antalet präster och lektorer. Var och en röstas endast på en kandidat.

Tre präster uppförs på förslag i den ordning som de har fått röster. Republikens president utnämner en av dem till biskop.

I propositionen föreslås dessutom att kyrkolagen ändras så att hänvisningarna till statstjänstemannalagen och kyrkans tjänstestadga som en normsamling med grunder för avslutande av ett tjänsteförhållande stryks och att till lagen fogas paragrafer om uppsägning av tjänsteinnehavare och om tjänsteförhållandets upphörande utan uppsägning, vilka motsvarar den av kyrkostyrelsen utfärdade normaltjänstestadgan. Genom propositionen bringas stadgandena i kyrkolagen i överensstämmelse med stadgandet i 15 § 3 mom. regeringsformen.

Lagen avses träda i kraft den 1 januari 1997.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL	1
ALLMÄN MOTIVERING	3
1. Inledning	3
2. Nuläge	3
2.1. Lagstiftning och praxis	3
2.2. Bedömning av nuläget	3
3. Propositionens mål och de viktigaste förslagen	3
4. Propositionens verkningar	4
4.1. Ekonomiska verkningar	4
4.2. Verkningar i fråga om organisation och personal	5
5. Beredningen av propositionen	5
6. Andra omständigheter som inverkat på propositionens innehåll	5
DETALJMOTIVERING	6
1. Lagförslaget	6
2. Ikraftträdande	9
LAGFÖRSLAG	
Lag om ändring av kyrkolagen	10
BILAGA	
Parallelltext	
Lag om ändring av kyrkolagen	14

ALLMÄN MOTIVERING

1. Inledning

I samband med reformationen togs biskoparnas, domkapitlens och klostrens jordegendomar omhand av kronan i Sverige-Finland. Rätten att utnämna biskopar överfördes till kungen. I praktiken innebar ändringen att staten band sig att upprätthålla domkapitlen. Det ansågs att staten skulle svara för kostnaderna eftersom den hade tagit domkapitlens intäkter. Detta arrangemang har i stort sett gällt till våra dagar.

2. Nuläge

2.1. Lagstiftning och praxis

I den evangelisk-lutherska kyrkan är stiftsförvaltningen en av de fyra instanserna inom kyrkans förvaltning, dvs. församlingarna, prosterierna, stiftet och kyrkans centralförvaltning. Stiftsförvaltningen är den enda av de fyra instanserna som får sin inkomst huvudsakligen via statsbudgeten. Vid ordnandet av stiftsförvaltningen är man således beroende av de beslut som staten fattar, särskilt i samband med behandlingen av budgeten. Det här gäller till exempel inrättandet av nya tjänster.

Trots det har domkapitlens omkostnader betalats inte bara med anslag som ingår i statsbudgeten utan också med medel från kyrkans centralfond. Kyrkan har ensam svarat för kostnaderna för stiftsverksamheten. Den största utgiften på detta område är löneutgifterna för sådana tjänsteinnehavare i stift som verkar utanför den egentliga stiftsförvaltningen.

Vid revideringen av de grundläggande fri- och rättigheterna ändrades regeringsformen 1995. I samband därmed skrevs i 15 § 3 mom. regeringsformen in ett nytt stadgande enligt vilket ingen får avskedas från sitt arbete utan laga skäl. Stadgandet gäller även avskedande från arbete i tjänsteförhållande. Bestämmelser om de viktigaste grunderna för upphörande av ett tjänsteförhållande i kyrkan finns för närvarande i tjänstestadgan.

I gällande kyrkolag (1054/93) stadgas om

disciplinärt skiljande från tjänsteutövning och skiljande från tjänsteutövning för viss tid (23 kap.), avstängning från tjänsteutövning som säkerhetsåtgärd (6 kap. 9 och 10 §§), tjänsteinnehavares avgångsålder och skyldighet att avgå från tjänsten på grund av förlorad arbetsförmåga (6 kap. 8 §) samt permittering (6 kap. 6 a §). Förutom det ovan sagda stadgas i 6 kap. 14 § kyrkolagen bl.a. att allmänna bestämmelser om en församlingstjänsteinnehavares avsked utöver gällande stadganden meddelas i en tjänstestadga som fastställs av domkapitlet. Kyrkostyrelsen har utfärdat en normaltjänstestadga för församlingarna. I dess 14 § bestäms grunderna för uppsägning av tjänsteinnehavare, och 16 § behandlar andra situationer då ett tjänsteförhållande upphör. I dessa punkter följer församlingarnas tjänstestadgor så gott som utan undantag normaltjänstestadgan.

2.2. Bedömning av nuläget

Inom den evangelisk-lutherska kyrkan har man försökt revidera stiftsförvaltningen så att domkapitlet inte skulle vara enbart administrativa och lagskipande myndigheter, utan att de skulle bli aktiva centrer som leder verksamheten inom stiftet. Revideringen av stiftsförvaltningen hör till kyrkan. Under det rådande systemet borde de avgörande besluten fattas av staten i samband med den årliga budgetbehandlingen. I praktiken innebär det att staten skulle bli tvungen att besluta om vilka tjänster och befattningar som skall finnas inom stiftet och de anslag som årligen skall beviljas för driftsutgifterna. Det är varken logiskt eller motiverat att staten då det gäller verksamheten inom kyrkans fyra förvaltningsinstanser så kraftigt blandar sig i verksamheten inom den andra instansen, och bara den. I arrangemangen gällande förhållandet mellan staten och kyrkan har utvecklingen lett till en större självständighet för kyrkan, vilket dock än så länge inte har utsträckt sig till att omfatta stiftsförvaltningen. Ur praktisk synvinkel har det visat sig vara svårt att utveckla stiftsförvaltningen också

av den orsaken att varken staten eller kyrkan har ansett det vara dess sak att revidera domkapitelsväsendet inom det nuvarande systemet.

3. Propositionens mål och de viktigaste förslagen

Trots att domkapitlet sköter olika uppgifter som i princip hör till staten och som är förenade med utövning av offentlig makt bör domkapitlet dock främst ses som ett kyrkligt och inte som ett statligt organ. Domkapitlets kyrkliga karaktär följer av dess uppgift att främja det andliga livet, såsom framgår av kyrkolagens och kyrkoordningens stadganden om domkapitlets uppgifter. Detta hindrar inte att medlemmarna av domkapitlet, också då de utför kyrkliga uppgifter, är tjänstemän i offentlighetsrättsligt tjänsteförhållande och verkar under tjänsteansvar.

Enligt kyrkomötet skall kyrkan hädanefter ansvara för utvecklandet av domkapitlet och stiftsförvaltningen. Det innebär en fortsättning på den linje som man gått in för vid revidering av kyrkolagen och enligt vilken kyrkan själv mera än tidigare beslutar om sina egna ärenden. Kyrkan får också bättre möjligheter att utveckla förvaltningen och verksamheten på stiftsnivå.

Ovan nämnda mål uppnås när lagen om överföring av upprätthållandet av domkapitlet och tjänsterna som dövräst samt om överlåtelse av vissa tomter till den evangelisk-lutherska kyrkan i Finland stiftas. Kyrkomötet har i överensstämmelse med 2 kap. 2 § 2 mom. kyrkolagen gett undervisningsministeriet ett utlåtande om det lagförslag som gäller detta. På basis av förhandlingar mellan kyrkan och staten beslöt kyrkomötet våren 1995 att också dövrästtjänsterna överförs till kyrkan. Till följd av detta och som en åtgärd för verkställandet av överföringen av domkapitelsväsendet överförs ordnandet av sjalavård för döva till kyrkan.

De ändringar som nu föreslås i kyrkolagen är en följd av att upprätthållandet av domkapitlet överförs till kyrkan. Det föreslås att rätten att utnämna biskop fortfarande skulle innehas av republikens president, som utnämner en av de tre kandidater som har uppförts på förslag. Det föreslås att stadgandena om valsättet vid biskopsväl och uppförande av kandidater på förslag ändras. I kyrkans valordning tas in ett stadgande om arrangerande av provval före det egentliga

biskopsvalet för att det preliminära understödet för biskopskandidaterna skall kunna klarläggas.

Avsikten med propositionen är dessutom att ändra de aktuella lagrummen i kyrkolagen så att de står i överensstämmelse med 15 § 3 mom. regeringsformen såsom det ändrades vid revideringen av de grundläggande fri- och rättigheterna. I propositionen föreslås sålunda att kyrkolagen ändras så att hänvisningarna till statstjänstemannalagen och kyrkans tjänstestadga som en normsamling med grunder för avslutande av ett tjänsteförhållande stryks och att till lagen fogas paragrafer om uppsägning av tjänsteinnehavare och om tjänsteförhållandets upphörande utan uppsägning, vilka motsvarar den av kyrkostyrelsen utfärdade normaltjänstestadgan.

Vid beredningen av den totalrevidering av kyrkolagen som trädde i kraft vid ingången 1994 följdes de centrala principerna för den tidigare statstjänstemannalagen (755/86), med undantag för prästerskapets rättsliga ställning. Efter det har prästerskapets privilegier upphävts fr.o.m. den 1 augusti 1995 och den ovan nämnda statstjänstemannalagen upphävdes genom den nya statstjänstemannalagen (750/94). Till följd av revideringen av de grundläggande fri- och rättigheterna är dessutom lagstiftning om kommunala tjänsteinnehavares anställningstrygghet under arbete.

På grund av ändringarna i statens och kommunernas tjänstemannalagstiftning och upphävandet av prästerskapets privilegier har inom kyrkan inletts en utredning av lagstiftningen om den rättsliga ställning kyrkans tjänsteinnehavare har. Avsikten är en totalreform av lagstiftningen. Eftersom en sådan utredning inklusive remissronden tar tid, föreslår kyrkomötet i detta skede endast att grunderna för upphörande av ett tjänsteförhållande överförs till kyrkolagen. Förfarandet motiveras även av att frågan delvis anknyter till den planerade överföringen av upprätthållandet av domkapitlet och dövrästtjänsterna till den evangelisk-lutherska kyrkan i Finland som torde träda i kraft den 1 januari 1997.

4. Propositionens verkningar

4.1. Ekonomiska verkningar

De merkostnader som överföringen av

domkapitlen föranleder kyrkan uppgår enligt budgetpropositionen för 1996 till ca 16 milj. mk. Beloppet stiger ytterligare med ca 1,7 milj. mk på grund av att kyrkan såsom arbetsgivare har en större andel bikostnader. De totala kostnaderna för kyrkans centralfond uppgår således i detta skede till ca 17,7 milj. mk på årsnivå.

Som ett resultat av förhandlingarna mellan staten och kyrkan har man kommit till att staten under fyra år efter överföringen ersätter de kostnader som föranleds kyrkan av överföringen av domkapitlen. Kostnaderna ersätts enligt nuvarande nivå, som bestäms enligt kostnadsnivån under det kalenderår som föregick överföringen. Ersättningen betalas genom att den socialskyddsavgift som kyrkan såsom arbetsgivare skall betala sänks procentuellt under nämnda år så att den nytta i mark som kyrkan har av sänkningen motsvarar statens ersättning.

Ett organ för att utreda de ekonomiska förhållandena mellan kyrkan och staten tillsattes den 4 april 1996. På basis av organets förslag kommer man att komma överens om hur de kostnader som föranleds av upprätthållandet av domkapitlen ersätts kyrkan efter övergångsperioden.

Kyrkostyrelsen framhåller i sitt utlåtande till kyrkomötet att den nytta som församlingarna får skall överföras till centralfonden för finansiering av domkapitlen. Enligt kyrkostyrelsens utlåtande leder täckandet av centralfondens extra utgifter på 17 milj. mk till att församlingarnas skatt i penni måste höjas med minst 0,062 penni per öre åtminstone för de följande fyra åren. Efter detta beror centralfondens finansieringsbehov och finansieringsform av de beslut som fattas på basis av samarbetsorganets förslag. Kyrkomötet beslutar i samband med budgeten för ifrågakvarande år hur stora avgifter församlingarna slutligen skall betala till centralfonden.

4.2. Verknningar i fråga om organisation och personal

Regeringens proposition till riksdagen våren 1996 med förslag till lagstiftning om överföring av upprätthållandet av domkapitlen till den evangelisk-lutherska kyrkan i Finland (RP 18/1996 rd) har beretts så att de nuvarande tjänsterna och befattningarna för anställda i arbetsavtalsförhållande samt tjänsteinnehavarna och arbetstagarna vid

domkapitlen överförs till kyrkan direkt med stöd av lagen utan att formella beslut om indragning och inrättande av tjänsterna fattas. Det innebär att i kyrkolagen bör tas in stadganden om dessa tjänster. Likaså överförs dövrpräster i kyrkans tjänst med stöd av lagen och hädanefter betalas också deras löner av kyrkans medel. Löne- och pensionsförmånerna för den personal som överförs till kyrkan tryggas genom överföringslagen på det sätt som kyrkomötet tidigare har förutsatt. Dövrpräster föreslås genom kyrkans interna bestämmelser bli en del av stiftsverksamheten och vara underställda domkapitlen.

5. Beredningen av propositionen

Domkapitelsväsendets ställning och dess teologiska och kyrkorättsliga grunder har under de senaste decennierna behandlats i åtskilliga kommittéer, kommissioner och arbetsgrupper. De viktigaste uppdragen med tanke på överföringen av domkapitlen har varit kommittén Kyrkan och staten, som tillsattes av statsrådet, och domkapitelskommittén, som tillsattes av undervisningsministeriet.

I betänkandet från kommittén Kyrkan och staten (kommitbetänkande 1977:21) föreslogs att stiftsförvaltningen jämte domkapitelsväsendet skulle bli en del av kyrkans interna organisation. I domkapitelskommissionens första delbetänkande (kommitbetänkande 1984:58) utreddes domkapitlens organisation och uppgifter samt materiella resurser. I det andra delbetänkandet (kommitbetänkande 1985:65) framfördes tre alternativa förslag till utveckling av domkapitelsväsendet. I det tredje delbetänkandet (kommitbetänkande 1987:55) ingick det slutliga förslaget, som inte krävde några lagstiftningsåtgärder. Förslaget gick ut på att en del av kostnaderna för domkapitelsväsendet skulle överföras på kyrkan. Kommitténs förslag om en delvis överföring av kostnader från statsbudgeten till budgeten för kyrkans centralfond genomfördes från ingången av 1989.

År 1989 tillsatte kyrkomötet en kommitté med uppgift att utarbeta förslag till alternativ för utveckling av domkapitelsväsendet. Domkapitelskommittén avgav ett betänkande i frågan till kyrkomötet i början av 1994 (Centralförvaltningen för den evangelisk-

lutherska kyrkan i Finland, Serie A 1994:1). Det förslag som lagts fram av kyrkomötet baserar sig på kommitténs betänkande.

Förslaget har beretts i kyrkostyrelsen och i kyrkomötets lagutskott. Akava-OS, Församlingarnas Tjänste- och Befattningshavares Förbund SVTL rf och Kunta-alan unioni r.y. har avgett sina utlåtanden om förslaget till ändring av kyrkolagen till den del ändringarna rör ställningen för de anställda inom kyrkan.

6. Andra omständigheter som inverkat på propositionens innehåll

Ovannämnda till riksdagen avlåtna proposition med förslag till lagstiftning om överföring av upprätthållandet av domkapitlet till den evangelisk-lutherska kyrkan i Finland och detta förslag till ändring av kyrkolagen, som godkänts av kyrkomötet och som gäller domkapitlets ställning, bör behandlas tillsammans och alla lagar bör träda i kraft samtidigt den 1 januari 1997.

DETALJMOTIVERING

1. Lagförslaget

6 kap. Tjänsteinnehavare och arbets- tagare

A. Allmänna stadganden

8 a §. *Uppsägning av ett tjänsteförhållande.* Arbetsgivarens möjlighet till uppsägningar skall enligt förslaget gälla samma tjänsteinnehavarkategorier som för närvarande. Ordinarie präster, lektorer och kantorer faller alltså allttjämt utanför uppsägningsmöjligheten. Inga ändringar föreslås i församlingspastorernas ställning och domkapitlets befogenheter som handläggare av tjänsteförordnanden. De föreslagna uppsägningsstadgandena gäller således de övriga tjänsteinnehavarna i specialuppgifter inom församlingarna, de kyrkliga samfälligheterna och kyrkan. De föreslagna stadgandena motsvarar i huvudsak de uppsägningsgrunder som nu finns i 14 § tjänstestadgan. I situationer då en tjänst dras in skall det enligt förslaget likväl gå att säga upp tjänsteinnehavaren bara om denne inte skäligen kan placeras i en annan tjänst eller tillfälligt tjänsteförhållande, anställas för liknande uppgifter i arbetsavtalsförhållande eller utbildas för sådana uppgifter. Förutsättningarna för en uppsägning är således i tillämpliga delar desamma som enligt 37 a § lagen om arbetsavtal (723/88) i fråga om anställda i arbetsavtalsförhållande.

8 b §. *Ett tjänsteförhållandes upphörande utan uppsägning.* Paragrafen gäller också präst-, lektors- och kantorstjänster, om inte något annat följer av kyrkolagen. Med undantag för 1 mom. 1 och 2 punkten motsvarar stadgandena så gott som ordagrant 16 § i den av kyrkostyrelsen godkända normaltjän-

stestadgan och den av kyrkomötet utfärdade tjänstestadgan för tjänsteinnehavare i specialuppgifter inom kyrkan. Ett tjänsteförhållande för viss tid upphör dock utan uppsägning bara om det förelegat ett i 2 § 2 mom. lagen om arbetsavtal avsett skäl till ett sådant förordnande. Ett provotidstjänsteförhållande kan i tillämpliga delar upplösas på samma grunder som ett arbetsavtalsförhållande på provotid.

Enligt 5 mom. betyder en tjänsteinnehavares utträde ur kyrkan att tjänsteförhållandet upphör. Detta grundar sig på stadgandet i 1 § 2 mom., enligt vilket endast en medlem av den evangelisk-lutherska kyrkan kan vara tjänsteinnehavare i kyrkan eller i en församling eller i en kyrklig samfällighet eller stå i sådant varaktigt arbetsförhållande som ansluter sig till uppgifter vid gudstjänster eller kyrkliga förrättningar eller som berör diakoni eller undervisning.

B. Tjänster i en församling och kyrklig samfällighet

14 §. *Tjänstestadga.* Enligt 1 mom. kan grunderna för avskedandet av tjänsteinnehavare inte längre meddelas i en tjänstestadga. Det stadgande som föreskriver att en präst, en ordinarie lektor eller en ordinarie kantor inte kan sägas upp återfinns nu i 8 a § 6 mom.

C. Specialtjänster

15 §. *Tjänster som inrättats för specialuppgifter inom kyrkan samt tjänstestadga för anställda i specialuppgifter inom kyrkan.* I 1 mom. stadgas att statstjänstemannalagen tillämpas på de tjänster i domkapitlet vilkas

avlöning betalas av statsmedel. Då tjänstemännen i domkapitlet genom en speciallag också formellt överförs till kyrkans tjänst är stadgandet i sin nuvarande form onödigt. Det föreslås att momentet ändras så att där nämns de tjänster som skall anses som specialtjänster. Till tjänster i domkapitlet hör således de nuvarande statliga tjänsterna samt de tjänster som inrättats för stiftsverksamheten. Då domkapitlets alla tjänsteinnehavare hädanefter skulle vara i kyrkans tjänst är det inte längre nödvändigt att särskilt nämna tjänsteinnehavare i stiftet.

Avsikten är inte att genom stadgandet ändra t.ex. biskopstjänstens karaktär som en grundläggande tjänst inom kyrkan utan stadgandet är tjänstemannarättsligt i och med att det innehåller en hänvisning till den specialtjänstestadga som fastställs av kyrkomötet och som i framtiden kommer att tillämpas på alla domkapitlets tjänsteinnehavare om inte något annat särskilt stadgas, bestäms eller avtalas.

Andra specialtjänster utöver tjänster i domkapitlet är tjänster i kyrkostyrelsen och t.ex. sådana tjänster för gränstraktsverksamhet som nämns i 6 kap. 56 § kyrkoordningen.

17 §. *Tjänster för särskilda behov.* Enligt förslaget skall dövrästtjänsterna överföras till kyrkan. Enligt gällande förordning om själavård för döva (935/91) förklaras dövrästtjänsterna lediga av domkapitlet. Undervisningsministeriet utnämner dövrästerna på framställning av domkapitlet och anställer dövrästerna efter att ha hört domkapitlet. På grund härav har i 17 § 2 mom. ingått en hänvisning om undantag vid besättande av vissa tjänster. Då de tjänster som inrättas för dövas själavård hädanefter enligt 15 § 2 mom. kommer att besättas enligt specialtjänstestadgan kan stadgandet om ett särskilt förfarande vid besättande av vissa tjänster slopas i kyrkolagen.

18 kap. Biskopsämbetet

3 §. *Tidpunkten för val samt rösträtt.* Avsikten är att öka antalet elektorer vid biskopsval så att de ombud som har valts till kyrkomötet från stiftet har rösträtt i biskopsval och att antalet lekmän blir lika stort som antalet prästelektorer. Det föreslås att dessa ändringar görs i 3 § 2 mom. så att till momentet fogas en ny 4 punkt, varvid den

nuvarande 4 punkten blir en ny 5 punkt. I den nya 5 punkten skall stadgas konstateras att de lekmannaombud som utsetts till kyrkomötet och juristassessorn skall räknas till lekmannaombuden.

Lekmannaombuden fördelas mellan församlingarna så att varje församling får åtminstone en elektor. Domkapitlet fördelar resten av platserna i förhållande till folkmängden så att antalet lekmannaombud motsvarar antalet präster och lektorer. Närmare stadganden om domkapitlets uppgifter vid fastställandet av antalet elektorer ingår i 3 kap. i valordningen för kyrkan.

4 §. *Valförrättning, tjänsteförslag och utnämning.* Enligt förslaget skall var och en rösta endast på en präst i stället för nuvarande tre. På basis av valresultatet uppförs kandidaterna på förslag så att i första förslagsrummet placeras den präst som har fått de flesta rösterna, i andra förslagsrummet den som har fått det näst största röstetalet och i tredje förslagsrummet den som har fått det tredje största röstetalet i valet. Det föreslås att en ändring gällande detta görs i paragrafens andra moment.

Gällande 3 mom. föreslås inte bli ändrat utan enligt momentet utnämner republikens president en av de på förslag uppförda till biskop.

5 §. *Tjänsteförhållandets upphörande.* I den gällande paragrafens 1 mom. ingår en hänvisning till statstjänstemannalagen. När domkapitlets tjänstemän, inklusive biskopen, genom en speciallag övergår i kyrkans tjänst är stadgandet i sin nuvarande form onödigt. Därför föreslås att paragrafens 1 mom. upphävs.

19 kap. Domkapitlet

4 a §. *Överföring av behörighet.* I den gällande lagen ingår inga stadganden om överföring av behörighet vilket kan anses vara en brist i det nuvarande systemet för beslutsfattande inom domkapitlet. Enligt förslaget kan domkapitlets ordförande och medlemmar av domkapitlet berättigas att för domkapitlets räkning ensamma avgöra ärenden som är av sådan art och betydelse att de inte kräver behandling i domkapitlet. Enskilda bestämmelser om överföring av beslutsfattandet kan föras in i kyrkoordningen. Beslut som fattats av en medlem kan överföras till domkapitlets plenum för avgörande.

20 kap. Kyrkomötet

7 §. *Kyrkomötets uppgifter.* Eftersom domkapitlets tjänstemän överförs i kyrkans tjänst, bör i kyrkolagen tas in stadganden om inrättande och indragning av tjänsterna i fråga. Enligt förslaget inrättas och indras tjänsten som ärkebiskop och biskopstjänsterna av kyrkomötet. Det föreslås att ett tillägg om detta fogas till kyrkomötets förteckning över uppgifter.

När kyrkomötet har tillsatt den kommitté vars uppgift är att bereda ett förslag till ändring av stiftsförvaltningen kan vid inrättande och indragning av övriga än ovan nämnda tjänster i domkapitlet förfaras så som i fråga om övriga specialtjänster stadgas i 22 kap. 2 § 7 punkten kyrkolagen till dess den eventuella organisationsreformen genomförs.

Under övergångsperioden överförs alla tjänster i domkapitlet som motsvarar statliga tjänster direkt till kyrkan med stöd av en speciallag. På så sätt tryggas tjänsterna i domkapitlet under övergångsperioden.

22 kap. Kyrkostyrelsen, kyrkan centralfond och kyrkans avtalsdelegation

2 §. *Kyrkostyrelsens uppgifter.* I paragrafen uppräknas kyrkostyrelsens uppgifter. I den gällande lagen anges i paragrafens 7 punkt att kyrkostyrelsen skall inrätta och dra in tjänster för specialuppgifter inom kyrkan.

Enligt vad som anges ovan beträffande 20 kap. 7 § skall alla andra tjänster i domkapitlet än tjänsten som ärkebiskop och biskopstjänsterna inrättas och indras av kyrkostyrelsen. I 22 kap. 2 § 7 punkten i förslaget till kyrkolag berättigas kyrkostyrelsen att ändra uppgiftsbeskrivningen för kyrkostyrelsens tjänster. Stadgandet är också motiverat då det gäller tjänsterna vid kyrkostyrelsen eftersom kyrkostyrelsen leder och beslutar om sin egen verksamhet. I fråga om domkapitelstjänsterna bör det höra till domkapitlet att besluta om ändring av uppgiftsbeskrivningen, eftersom domkapitlet omhänderhar den kyrkliga förvaltningen och verksamheten i stiftet (19 kap. 1 §). Då bestämmelser om tjänsteinnehavares uppgifter ingår i instruktioner som enligt 6 kap. 56 § kyrkoordningen utfärdas av domkapitlet är det för undvikande av en normkonflikt skäl att ta in ett förtydligande tillägg i 7 punkten.

6 §. *Kyrkans centralfond.* För närvarande

reserverar kyrkomötet vid godkännande av centralfondens budget ett anslag för betalning av utgifterna för den stiftsverksamhet som leds av domkapitlet. Då domkapitelsväsendet överförs till kyrkan behöver man inte längre skilja på stiftsförvaltningen och stiftsverksamheten utan man kan allmänt tala om domkapitlens utgifter. I den förteckning som gäller användningen av centralfondens medel har gjorts en ändring som gäller detta.

23 kap. Disciplinärt förfarande

3 §. *Myndigheter som handlägger disciplinära ärenden.* Enligt 1 mom. 3 punkten i paragrafen handlägger domkapitlet disciplinära ärenden som gäller innehavare av en tjänst som inrättats för stiftsverksamheten. Då alla tjänsteinnehavare som arbetar i domkapitlet hädanefter kommer att benämnas domkapitlets tjänsteinnehavare kan 3 punkten upphävas. Till följd härav bör också i 2 mom. göras en ändring som gäller kyrkostyrelsens tjänsteinnehavare.

24 kap. Underställning och ändringssökande

4 §. *Rättelseyrkande.* Förslagen till stadganden som gäller överföring av domkapitlets beslutanderätt ingår i 19 kap. 4 a § kyrkolagen och i 19 kap. 5 a § kyrkoordningen. På grund härav bör ändringssökandet ordnas så att den som är missnöjd med ett beslut som fattats av endast en medlem i domkapitlet och vars rätt beslutet kränker har rätt att hos domkapitlet söka ändring i beslutet. Det föreslås att ett stadgande om detta tas in i paragrafens 2 mom. Rättelseyrkandet behandlas i domkapitlets normala sammansättning utan adjungerade medlemmar. När domkapitlet har avgjort rättelseyrkandet iaktas sedvanliga besvärstaganden.

7 §. *Tiden för ändringssökande.* Enligt vad som anförs i fråga om 24 kap. 4 § kan ändring i beslut som fattats med stöd av överföringsrätt sökas hos domkapitlet. Tiden för ett rättelseyrkande är 14 dagar från tillkännagivandet av beslutet. Det föreslås att ett stadgande om detta tas in i paragrafens 5 mom.

9 §. *Begränsningar i besvärsrätten.* I paragrafen stadgas om begränsning av besvärsrätten. I 2 punkten sägs att ändring inte får sökas genom besvär i beslut som biskopen ensam har fattat. Enligt kommittén för revi-

sion av kyrkolagen är det fråga om beslut som fattats med stöd av biskopens tillsyns rätt (Kyrkoordningen 18 kap. 1 §), över vilka besvär inte får anföras (betänkande I s. 121, evangelisk-lutherska kyrkans i Finland centralförvaltning, serie A 1988:1/2). Det nu före slagna överföringssystemet medför att biskopen hädanefter ensam kan fatta beslut även i andra ärenden. Det är inte ändamålsenligt att genom det allmänna stadgandet i 2 punktenordna förbudet mot att anföras besvär i beslut som biskopen fattat med stöd av överföringsstadgandena. Därför föreslås på grund av överföringssystemet ett tillägg som begränsar förbudet att anföras besvär över beslut som biskopen genom tillsyn har fattat.

25 kap. Kompletterande stadganden

1 §. *Besluts verkställbarhet.* Till paragrafens 2 mom. har fogats ordet domkapitlet, för att ett beslut som fattats av en medlem i domkapitlet inte verkställas innan man har utrett om ärendet skall överföras till domkapitlet för avgörande.

2. Ikraftträdande

Lagen förslås träda i kraft samtidigt som lagen om överföring av upprätthållandet av domkapitlen och tjänsterna som dövräst samt om överlåtelse av vissa tomter till den evangelisk-lutherska kyrkan i Finland, dvs. den 1 januari 1997.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

Lag

om ändring av kyrkolagen

På förslag av kyrkomötet och enligt riksdagens beslut upphävs i kyrkolagen av den 26 november 1993 (1054/93) 18 kap. 5 § 1 mom. och 23 kap. 3 § 1 mom. 3 punkten,

ändras 6 kap. 14 och 15 §§ samt 17 § 2 mom., 18 kap. 3 § 2 mom. samt 4 § rubriken samt 1 och 2 mom., 20 kap. 7 § 2 mom. 10 punkten, 22 kap. 2 § 1 mom. 7 punkten och 6 § 6 punkten, 23 kap. 3 § 2 mom., 24 kap. 9 § 1 mom. 2 punkten samt 25 kap. 1 § 2 mom. och

fogas till 6 kap. nya 8 a och 8 b §§, till 19 kap. en ny 4 a §, till 24 kap. 4 § ett nytt 2 mom., varvid det nuvarande 2 mom. blir 3 mom., samt till 24 kap. 7 § ett nytt 5 mom. som följer:

6 kap.

Tjänsteinnehavare och arbetstagare

A. Allmänna stadganden

8 a §

Uppsägning av ett tjänsteförhållande

Andra tjänsteförhållanden än de som avses i 6 och 7 mom. kan ömsesidigt sägas upp så att de upphör vid uppsägningstidens utgång. Innan en myndighet genomför en uppsägning skall tjänsteinnehavaren ges tillfälle att bli hörd om grunden för uppsägningen. Uppsägningsbeslutet skall motiveras.

En tjänsteinnehavare får sägas upp på följande grunder:

1) tjänsten dras in och tjänsteinnehavaren kan inte skäligen placeras i en annan tjänst vars behörighetsvillkor han uppfyller, anställas i ett sådant arbetsförhållande eller tillfälligt tjänsteförhållande i vilket uppgifterna inte väsentligen avviker från tjänsteinnehavarens uppgifter eller utbildas för nya uppgifter,

2) tjänsteinnehavaren förmår inte sköta sina tjänsteuppgifter på ett behörigt sätt,

3) tjänsteinnehavaren handlar trots en bevislig anmärkning från en förman fortgående eller väsentligen i strid med sin tjänsteplikt eller försummar trots anmärkning denna fortgående eller i väsentlig grad, eller

4) för uppsägning av tjänsteinnehavaren föreligger något annat synnerligen vägande skäl som grundar sig på omständigheter som gäller tjänsteutövningen.

Skäl som avses i 2 mom. 2 och 4 punk-

ten är i ingen händelse:

1) sjukdom, lyte eller skada, om inte följden härav varit en sådan väsentlig och permanent nedsättning av tjänsteinnehavarens arbetsförmåga att han skulle vara berättigad till invalidpension,

2) graviditet eller förlösning, eller

3) deltagande i en stridsåtgärd som verkställs av en tjänsteinnehavarförening på grundval av föreningens beslut.

En tjänsteinnehavare som har beviljats tjänstledighet på grund av särskild moderskapsledighet eller moderskaps-, faderskaps-, föräldra- eller vårdledighet har samma uppsägningsskydd som en arbetstagare har enligt lagen om arbetsavtal (320/70). Detsamma gäller en tjänsteinnehavare som är gravid eller som har meddelat att rätten till ovan nämnda ledigheter kommer att utnyttjas.

Tjänsteförhållandet för en tjänsteinnehavare som är förtroendeman kan sägas upp endast om majoriteten av de tjänsteinnehavare och arbetstagare vars förtroendeman han är ger sitt samtycke till detta eller om skälet för uppsägningen är ytterst vägande.

En församling eller en kyrklig samfällighet kan inte genom uppsägning avbryta tjänsteförhållandet för en tjänsteinnehavare som utnämnts till en präst-, en lektors- eller en kantorstjänst eller förordnandet för en präst att tjänstgöra som församlingspastor eller att sköta en prästtjänst. Domkapitlet kan avbryta eller återkalla sitt förordnande för en präst att tjänstgöra som församlingspastor eller att sköta en prästtjänst, om det finns grundad anledning till detta.

Om tjänsteförhållandets upphörande för biskopar stadgas i 18 kap. 5 §.

8 b §

Ett tjänsteförhållandes upphörande utan uppsägning

Ett tjänsteförhållande upphör utan uppsägning och uppsägningstid:

1) när den tid för vilken tjänsteinnehavaren har anställts har gått ut, dock under förutsättning att tjänsteförordnandet vid tiden för utfärdandet har varit tidsbundet i enlighet med lagen om arbetsavtal (320/70),

2) när den anställande myndigheten före utgången av provotiden har beslutat att tjänsteinnehavaren i fråga inte skall anställas ordinarie, dock under förutsättning att beslutet inte har fattats på osakliga grunder,

3) vid utgången av den kalendermånad under vilken tjänsteinnehavaren uppnår den i 8 § stadgade avgångsåldern,

4) från den tidpunkt då tjänsteinnehavaren har utnämnts, förordnats eller överförs som ordinarie till en annan tjänst i kyrkan, en församling eller en kyrklig samfällighet,

5) när kyrkostyrelsen har beviljat en tjänsteinnehavare invalidpension tills vidare, räknat från utgången av den kalendermånad under vilken tjänsteinnehavarens rätt till lön under tiden för tjänstledighet har upphört eller, om församlingen har fått vetskap om pensionsbeslutet senare, räknat från dagen för delfäendet, eller

6) när en tjänsteinnehavare har avsatts från tjänst genom disciplinärt förfarande enligt 23 kap., den dag beslutet vinner laga kraft.

Det som sägs i 1 mom. 3 punkten gäller varken interimistiska eller tillfälliga tjänsteinnehavare.

Ett tillfälligt tjänsteförhållande upphör senast vid utgången av budgetåret, om inte beslut om fortsatt anställningsförhållande har fattats före det.

En tjänsteinnehavares förordnande att sköta en vakant tjänst eller ett vikariat kan när som helst återkallas och tjänsteinnehavaren återgår då omedelbart till sin tidigare tjänst.

Om en tjänsteinnehavare utträder ur kyrkan eller olovligen eller utan att anmäla godtagbart förfall uteblir från tjänsteutövningen utöver 30 kalenderdagar i en följd, har tjänsteförhållandet upphört av sig självt. Den myndighet som har rätt att verkställa uppsägning skall då med sitt beslut utan dröjsmål konstatera att tjänsteförhållandet

upphört. Innan ett tjänsteförhållande konstateras ha upphört skall tjänsteinnehavaren beredas tillfälle att bli hörd, om inte detta med tanke på omständigheterna medför oskäligt förfång.

B. Tjänster i en församling och kyrklig samfällighet

14 §

Tjänstestadga

Behövliga bestämmelser om villkoren i tjänsteinnehavarnas anställningsförhållanden utöver gällande stadganden och tjänstekollektivavtal meddelas i en tjänstestadga. I tjänstestadgan meddelas även allmänna bestämmelser om anställning. Tjänstestadgan godkänns av kyrkofullmäktige, vars beslut skall underställas domkapitlet för fastställelse.

Tjänstestadgan gäller inte innehavare av en prästtjänst eller en präst som förordnats till församlingspastor eller att sköta en prästtjänst, inte heller tjänsteinnehavare som utnämnts till lektors- eller kantorstjänster, om inte något annat bestäms i kyrkoordningen.

C. Specialtjänster

15 §

Tjänster som inrättats för specialuppgifter inom kyrkan samt tjänstestadga för anställda i specialuppgifter

Som tjänster inrättade för specialuppgifter inom kyrkan räknas tjänsterna vid domkapitlet och kyrkostyrelsen samt de tjänster som inrättats för andra gemensamma behov.

Om besättande av tjänster som inrättats för specialuppgifter inom kyrkan samt om tjänsteinnehavarnas ställning och skyldigheter bestäms utan hinder av 11 § i en av kyrkomötet fastställd tjänstestadga om inte något annat särskilt stadgas, bestäms eller avtalas.

17 §

Tjänster för särskilda behov

Domkapitlet besätter en vid ett fängelse

eller någon annan anstalt inrättad präst- eller lektorstjänst efter att ha ledigförklarat tjänsten och fått utlåtande om sökandena av den myndighet som saken gäller. Domkapitlet förordnar vid behov tillfälliga tjänsteinnehavare samt tjänsteinnehavare att sköta en tjänst interimistiskt eller som vikarie.

18 kap.

Biskopsämbetet

3 §

Tidpunkten för val samt rösträtt

Rösträtt i valet har

- 1) stiftets präster, om inte något annat följer av 5 kap. 5 §,
- 2) stiftets lektorer,
- 3) domkapitlets lagfarne assessor,
- 4) de lekmannaombud som utsetts till kyrkomötet från stiftet, samt

5) de elektorerna som utsetts av kyrkofullmäktige eller församlingrådet i stiftets alla församlingar bland de medlemmar som enligt 7 kap. 3 § är valbara till församlingens förtroendeuppdrag så, att antalet elektorerna, i 3 och 4 punkten nämnda elektorerna medräknade, blir detsamma som det antal präster och lektorer som nämns i 1 och 2 punkten; från varje församling utses en elektor och övriga elektorerna bestäms i förhållande till församlingens folkmängd enligt den fördelning som domkapitlet bestämmer.

4 §

Valförrättning, tjänsteförslag och utnämning till tjänsten

Val av biskop sker med slutna sedlar. Var och en skall ge sin röst åt en präst.

Den präst som har fått det största röstetalet i valet placeras i första förslagsrummet, i andra förslagsrummet placeras den som har fått det näst största röstetalet i valet och i tredje förslagsrummet den som har fått det tredje största röstetalet i valet.

19 kap.

Domkapitlet

4 a §

Överföring av befogenhet

Domkapitlets ordförande och medlemmar av domkapitlet kan inom de gränser som bestäms i kyrkoordningen berättigas att på domkapitlets vägnar avgöra ärenden som är av sådan art och betydelse att de inte kräver en behandling i domkapitlet. Ordförandens och medlemmens beslut kan på det sätt som bestäms i kyrkoordningen överföras till domkapitlet för avgörande.

20 kap.

Kyrkomötet

7 §

Kyrkomötets uppgifter

På kyrkomötet ankommer:

- 10) att inrätta och dra in tjänsten som ärkebiskop samt biskops- och eklelesiastikrådstjänster och välja och entlediga eklelesiastikråden och kyrkostyrelsens i 22 kap. 1 § 1 mom. 3 punkten nämnda medlemmar,

22 kap.

Kyrkostyrelsen, kyrkans centralfond och kyrkans avtalsdelegation

2 §

Kyrkostyrelsens uppgifter

På kyrkostyrelsen ankommer, om inte något annat stadgas eller bestäms i denna lag eller i kyrkoordningen:

- 7) att inrätta och dra in tjänster för specialuppgifter inom kyrkan, om inte något annat följer av 20 kap. 7 § 2 mom., samt att

ändra uppgiftsbeskrivningen för tjänsterna vid kyrkostyrelsen,

6 §

Kyrkans centralfond

Kyrkans centralfond är en för kyrkan gemensam fond, vars tillgångar används inom ramen för centralfondens budget:

6) för betalning av utgifterna för domkapitlet samt för stifts- och synodalmötena,

23 kap.

Disciplinärt förfarande

3 §

Myndigheter som behandlar disciplinära ärenden

Kyrkostyrelsen behandlar disciplinära ärenden som gäller kyrkostyrelsens tjänsteinnehavare.

24 kap.

Underställning och ändringssökande

4 §

Rättelseyrkande

Den som är missnöjd med ett sådant beslut av domkapitlets ordförande eller en medlem som avses i 19 kap. 4 a § denna lag och vars rätt beslutet kränker får söka rättel

se av detta hos domkapitlet.

7 §

Tiden för ändringssökande

Tiden för ett rättelseyrkande som avses i 4 § 2 mom. är 14 dagar och börjar den dag då beslutet delgivits.

9 §

Begränsningar i besvärsrätten

Utöver vad som i övrigt stadgas i denna lag om begränsning av besvärsrätten får ändring inte sökas genom besvär:

2) i beslut som biskopen ensam har fattat, med undantag av beslut som han fattat med stöd av 19 kap. 4 a §,

25 kap.

Kompletterande stadganden

1 §

Besluts verkställbarhet

Beslut i ärenden som kan överföras till kyrkostyrelsen, domkapitlet, kyrkorådet eller församlingsrådet för behandling får inte verkställas förrän det har utretts att ärendet inte kommer att överföras.

Denna lag träder i kraft den 199
Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan den träder i kraft.

Helsingfors den 27 september 1996

Republikens President

MARTTI AHTISAARI

Undervisningsminister *Olli-Pekka-Heinonen*

Lag

om ändring av kyrkolagen

På förslag av kyrkomötet och enligt riksdagens beslut *upphävs* i kyrkolagen av den 26 november 1993 (1054/93) 18 kap. 5 § 1 mom. och 23 kap. 3 § 1 mom. 3 punkten, *ändras* 6 kap. 14 och 15 §§ samt 17 § 2 mom., 18 kap. 3 § 2 mom. samt 4 § rubriken samt 1 och 2 mom., 20 kap. 7 § 2 mom. 10 punkten, 22 kap. 2 § 1 mom. 7 punkten och 6 § 6 punkten, 23 kap. 3 § 2 mom., 24 kap. 9 § 1 mom. 2 punkten samt 25 kap. 1 § 2 mom. och *fogas* till 6 kap. nya 8 a och 8 b §§, till 19 kap. en ny 4 a §, till 24 kap. 4 § ett nytt 2 mom., varvid det nuvarande 2 mom. blir 3 mom., samt till 24 kap. 7 § ett nytt 5 mom. som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

6 kap.

Tjänsteinnehavare och arbetstagare

A. Allmänna stadganden

8 a §

Uppsägning av ett tjänsteförhållande

Andra tjänsteförhållanden än de som avses i 6 och 7 mom. kan ömsesidigt sägas upp så att de upphör vid uppsägningstidens utgång. Innan en myndighet genomför en uppsägning skall tjänsteinnehavaren ges tillfälle att bli hörd om grunden för uppsägningen. Uppsägningsbeslutet skall motiveras.

En tjänsteinnehavare får sägas upp på följande grunder:

1) tjänsten dras in och tjänsteinnehavaren kan inte skäligen placeras i en annan tjänst vars behörighetsvillkor han uppfyller, anställas i ett sådant arbetsförhållande eller tillfälligt tjänsteförhållande i vilket uppgif-

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

terna inte väsentligen avviker från tjänsteinnehavarens uppgifter eller utbildas för nya uppgifter,

2) tjänsteinnehavaren förmår inte sköta sina tjänsteuppgifter på ett behörigt sätt,

3) tjänsteinnehavaren handlar trots en bevislig anmärkning från en förman fortgående eller väsentligen i strid med sin tjänsteplikt eller försummar trots anmärkning denna fortgående eller i väsentlig grad, eller

4) för uppsägning av tjänsteinnehavaren föreligger något annat synnerligen vägande skäl som grundar sig på omständigheter som gäller tjänsteutövningen.

Skäl som avses i 2 mom. 2 och 4 punkten är i ingen händelse:

1) sjukdom, lyte eller skada, om inte följden härav varit en sådan väsentlig och permanent nedsättning av tjänsteinnehavarens arbetsförmåga att han skulle vara berättigad till invalidpension,

2) graviditet eller förlossning, eller

3) deltagande i en stridsåtgärd som verkställs av en tjänsteinnehavarförening på grundval av föreningens beslut.

En tjänsteinnehavare som har beviljats tjänstledighet på grund av särskild moderskapsledighet eller moderskaps-, faderskaps-, föräldra- eller vårdledighet har samma uppsägningsskydd som en arbetstagare har enligt lagen om arbetsavtal (320/70). Detsamma gäller en tjänsteinnehavare som är gravid eller som har meddelat att rätten till ovan nämnda ledigheter kommer att utnyttjas.

Tjänsteförhållandet för en tjänsteinnehavare som är förtroendeman kan sägas upp endast om majoriteten av de tjänsteinnehavare och arbetstagare vars förtroendeman han är ger sitt samtycke till detta eller om skälet för uppsägningen är ytterst vägande.

En församling eller en kyrklig samfällighet kan inte genom uppsägning avbryta tjänsteförhållandet för en tjänsteinnehavare som utnämnts till en präst-, en lektors- eller en kantorstjänst eller förordnandet för en präst att tjänstgöra som församlingspastor eller att sköta en prästtjänst. Domkapitlet kan avbryta eller återkalla sitt förordnande för en präst att tjänstgöra som församlingspastor eller att sköta en prästtjänst, om det finns grundad anledning till detta.

Om tjänsteförhållandets upphörande för

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

biskopar stadgas i 18 kap. 5 §.

8 b §

Ett tjänsteförhållandes upphörande utan uppsägning

Ett tjänsteförhållande upphör utan uppsägning och uppsägningstid:

1) när den tid för vilken tjänsteinnehavaren har anställts har gått ut, dock under förutsättning att tjänsteförordnandet vid tiden för utfärdandet har varit tidsbundet i enlighet med lagen om arbetsavtal (320/70),

2) när den anställande myndigheten före utgången av prövotiden har beslutat att tjänsteinnehavaren i fråga inte skall anställas ordinarie, dock under förutsättning att beslutet inte har fattats på osakliga grunder,

3) vid utgången av den kalendermånad under vilken tjänsteinnehavaren uppnår den i 8 § stadgade avgångsåldern,

4) från den tidpunkt då tjänsteinnehavaren har utnämnts, förordnats eller överförs som ordinarie till en annan tjänst i kyrkan, en församling eller en kyrklig samfällighet,

5) när kyrkostyrelsen har beviljat en tjänsteinnehavare invalidpension tills vidare, räknat från utgången av den kalendermånad under vilken tjänsteinnehavarens rätt till lön under tiden för tjänstledighet har upphört eller, om församlingen har fått vetskap om pensionsbeslutet senare, räknat från dagen för delfåendet, eller

6) när en tjänsteinnehavare har avsatts från tjänst genom disciplinärt förfarande enligt 23 kap., den dag beslutet vinner laga kraft.

Det som sägs i 1 mom. 3 punkten gäller varken interimistiska eller tillfälliga tjänsteinnehavare.

Ett tillfälligt tjänsteförhållande upphör senast vid utgången av budgetåret, om inte beslut om fortsatt anställningsförhållande har fattats före det.

En tjänsteinnehavares förordnande att sköta en vakant tjänst eller ett vikariat kan när som helst återkallas och tjänsteinnehavaren återgår då omedelbart till sin tidigare tjänst.

Om en tjänsteinnehavare utträder ur kyrkan eller olovligen eller utan att anmäla godtagbart förfall uteblir från tjänsteutövningen utöver 30 kalenderdagar i en följd,

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

har tjänsteförhållandet upphört av sig självt. Den myndighet som har rätt att verkställa uppsägning skall då med sitt beslut utan dröjsmål konstatera att tjänsteförhållandet upphört. Innan ett tjänsteförhållande konstateras ha upphört skall tjänsteinnehavaren beredas tillfälle att bli hörd, om inte detta med tanke på omständigheterna medför oskäligt förfång.

B. Tjänster i en församling och kyrklig samfällighet

14 §

Tjänstestadga

Närmare bestämmelser om villkoren i tjänsteinnehavarnas anställningsförhållanden utöver gällande stadganden och tjänstekollektivavtal meddelas i en tjänstestadga. I stadgan meddelas även allmänna bestämmelser om anställning och avsked. Tjänstestadgan godkänns av kyrkofullmäktige, vars beslut skall underställas domkapitlet för fastställelse.

Tjänstestadgan gäller inte präster eller tjänsteinnehavare som utnämnts till lektors- eller kantorstjänster, om inte något annat bestäms i kyrkoordningen. *En församling eller kyrklig samfällighet kan inte genom uppsägning avbryta tjänsteförhållandet för en tjänsteinnehavare som utnämnts till en präst-, lektors- eller kantorstjänst eller ett förordnande för en präst att tjänstgöra som församlingspastor eller att sköta en prästtjänst.*

14 §

Tjänstestadga

Behövliga bestämmelser om villkoren i tjänsteinnehavarnas anställningsförhållanden utöver gällande stadganden och tjänstekollektivavtal meddelas i en tjänstestadga. I *tjänstestadgan* meddelas även allmänna bestämmelser om anställning. Tjänstestadgan godkänns av kyrkofullmäktige, vars beslut skall underställas domkapitlet för fastställelse.

Tjänstestadgan gäller inte *innehavare av en prästtjänst eller en präst som förordnats till församlingspastor eller att sköta en prästtjänst, inte heller tjänsteinnehavare* som utnämnts till lektors- eller kantorstjänster, om inte något annat bestäms i kyrkoordningen.

C. Specialtjänster

15 §

Vissa tjänster i domkapitlet. Tjänstestadga för anställda i specialuppgifter

På de tjänster i domkapitlet vilkas avlöning betalas av statsmedel tillämpas tjänstemannalagen, om inte något annat stadgas.

Om besättande av tjänster för stiftsverk-

15 §

Tjänster som inrättats förspecialuppgifter inom kyrkan samt tjänstestadga för anställda i specialuppgifter

Som tjänster inrättade för specialuppgifter inom kyrkan räknas tjänsterna vid domkapitlet och kyrkostyrelsen samt de tjänster som inrättats för andra gemensamma behov.

Om besättande av tjänster som inrättats för

Gällande lydelse

samhet samt för övriga specialuppgifter i kyrkan och om tjänsteförhållandets upphörande samt om tjänsteinnehavarnas rättigheter och skyldigheter bestäms utan hinder av 11 § i en av kyrkomötet fastställd tjänstestadga, om inte något annat särskilt stadgas, bestäms eller avtalas.

Föreslagen lydelse

specialuppgifter inom kyrkan samt om tjänsteinnehavarnas ställning och skyldigheter bestäms utan hinder av 11 § i en av kyrkomötet fastställd tjänstestadga om inte något annat särskilt stadgas, bestäms eller avtalas.

17 §

Tjänster för särskilda behov

Domkapitlet besätter en vid ett fängelse eller någon annan anstalt inrättad präst- eller lektorstjänst efter att ha ledigförklarat tjänsten och erhållit utlåtande om sökandena av den myndighet som saken gäller. Domkapitlet förordnar vid behov tillfälliga tjänsteinnehavare samt tjänsteinnehavare att sköta en tjänst interimistiskt eller som vikarie. *De tjänster som har inrättats för dövas självård besätts på det sätt som stadgas särskilt.*

Domkapitlet besätter en vid ett fängelse eller någon annan anstalt inrättad präst- eller lektorstjänst efter att ha ledigförklarat tjänsten och fått utlåtande om sökandena av den myndighet som saken gäller. Domkapitlet förordnar vid behov tillfälliga tjänsteinnehavare samt tjänsteinnehavare att sköta en tjänst interimistiskt eller som vikarie.

18 kap.

Biskopsämbetet

3 §

Tidpunkten för val samt rösträtt

Rösträtt i valet har

- 1) stiftets präster, om inte något annat följer av 5 kap. 5 §,
- 2) stiftets lektorer,
- 3) domkapitlets juristassessor, samt

4) de elektorerna som utsetts av kyrkofullmäktige eller församlingrådet i stiftets alla församlingar bland de medlemmar som enligt 7 kap. 3 § är valbara till församlingens förtroendeuppdrag, så att en elektor utses för varje påbörjat 5 000-tal av församlingens folkmängd.

Rösträtt i valet har

- 1) stiftets präster, om inte något annat följer av 5 kap. 5 §,
- 2) stiftets lektorer,
- 3) domkapitlets lagfarne assessor,
- 4) de lekmannaombud som utsetts till kyrkomötet från stiftet, samt

5) de elektorerna som utsetts av kyrkofullmäktige eller församlingrådet i stiftets alla församlingar bland de medlemmar som enligt 7 kap. 3 § är valbara till församlingens förtroendeuppdrag, så att antalet elektorerna, i 3 och 4 punkten nämnda elektorerna medräknade, blir detsamma som det antal präster och elektorerna som nämns i 1 och 2 punkten; från varje församling utses en lektor och övriga elektorerna bestäms i förhållande till

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

församlingens folkmängd enligt den fördelning som domkapitlet bestämmer.

4 §

4 §

*Valförrättning, tjänsteförslag och utnämning**Valförrättning, tjänsteförslag och utnämning till tjänsten*

Val av biskop sker med slutna sedlar. Var och en skall ge sin röst åt tre präster i den ordning han önskar få dem uppförda på förslag.

Val av biskop sker med slutna sedlar. Var och en skall ge sin röst *en* präst.

Den kandidat som de flesta har ställt främst uppförs på det första förslagsrummet. Av de övriga kandidaterna uppförs på det andra förslagsrummet den som har erhållit de flesta rösterna sammanlagt för det första och det andra förslagsrummet, samt på det tredje förslagsrummet den av de återstående som sammanlagt fått de flesta rösterna.

Den präst som har fått det största röstetalet i valet placeras i första förslagsrummet, i andra förslagsrummet placeras den som har fått det näst största röstetalet i valet och i tredje förslagsrummet den som har fått det tredje största röstetalet i valet.

5 §

5 §

*Tjänsteförhållandets upphörande**Tjänsteförhållandets upphörande*

Vad som stadgas om tjänsteförhållandet för statens tjänstemän tillämpas inte på upphörandet av en biskops tjänsteförhållande.

(upphävs)

19 kap

Domkapitlet

4 a §

Överföring av befogenhet

Domkapitlets ordförande och medlemmar av domkapitlet kan inom de gränser som bestäms i kyrkoordningen berättigas att på domkapitlets vägnar avgöra ärenden som är av sådan art och betydelse att de inte kräver en behandling i domkapitlet. Ordförandens och medlemmens beslut kan på det sätt som bestäms i kyrkoordningen överföras till domkapitlet för avgörande.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

20 kap.

Kyrkomötet

7 §

Kyrkomötets uppgifter

 På kyrkomötet ankommer

10) att inrätta och dra in ecklesiastikråds-
tjänster samt att välja och entlediga ecklesi-
astikråden och kyrkostyrelsens i 22 kap. 1 §
1 mom. 3 punkten nämnda ledamöter,

 På kyrkomötet ankommer:

10) att inrätta och dra in *tjänsten som är-
kebiskop samt biskops- och ecklesiastik-
rådstjänster och* att välja och entlediga eck-
lesiastikråden och kyrkostyrelsens i 22 kap.
1 § 1 mom. 3 punkten nämnda medlemmar,

22 kap.

Kyrkostyrelsen, kyrkans centralfond och kyrkans avtalsdelegation

2 §

Kyrkostyrelsens uppgifter

På kyrkostyrelsen ankommer, om inte nå-
got annat stadgas i denna lag eller i kyrko-
ordningen,

7) att inrätta och dra in tjänster för spe-
cialuppgifter inom kyrkan samt att ändra
uppgiftsbeskrivningen för en tjänst,

6 §

Kyrkans centralfond

Kyrkans centralfond är en för kyrkan ge-
mensam fond, vars tillgångar används inom
ramen för centralfondens budget

6) för betalning av utgifterna för synodal-
och stiftsmöterna samt för stiftsverksamhe-
ten,

2 §

Kyrkostyrelsens uppgifter

På kyrkostyrelsen ankommer, om inte nå-
got annat stadgas *eller bestäms* i denna lag
eller i kyrkoordningen:

7) att inrätta och dra in tjänster för spe-
cialuppgifter inom kyrkan, *om inte något
annat följer av 20 kap. 7 § 2 mom.*, samt att
ändra uppgiftsbeskrivningen för *tjänsterna
vid kyrkostyrelsen*,

6 §

Kyrkans centralfond

Kyrkans centralfond är en för kyrkan ge-
mensam fond, vars tillgångar används inom
ramen för centralfondens budget:

6) för betalning av utgifterna för *domka-
pitlen samt för stifts- och synodalmötena*,

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

23 kap.

Disciplinärt förfarande

3 §

Myndigheter som handlägger disciplinära ärenden

Domkapitlet handlägger disciplinära ärenden som gäller

3) innehavaren av en tjänst som kyrkomö-
tet inrättat för stiftsverksamheten, eller

Kyrkostyrelsen handlägger disciplinära ärenden som gäller kyrkostyrelsens tjänsteinnehavare eller någon annan än en i 1 mom. 3 punkten avsedd tjänsteinnehavare som anställts för specialuppgifter i kyrkan.

3 §

Myndigheter som behandlar disciplinära ärenden

Domkapitlet handlägger disciplinära ärenden som gäller

(upphävs)

Kyrkostyrelsen *behandlar* disciplinära ärenden som gäller kyrkostyrelsens tjänsteinnehavare.

24 kap.

Underställning och ändringssökande

4 §

Rättelseyrkande

Den som är missnöjd med ett sådant beslut av domkapitlets ordförande eller en medlem som avses i 19 kap. 4 a § denna lag och vars rätt beslutet kränker får söka rättelse av detta hos domkapitlet.

7 §

Tiden för ändringssökande

Tiden för ett rättelseyrkande som avses i 4 § 2 mom. är 14 dagar och börjar den dag då beslutet delgivits.

*Gällande lydelse**Föreslagen lydelse*

9 §

Begränsningar i besvärsrätten

Utöver vad som i övrigt stadgas i denna lag om begränsning av besvärsrätten får ändring inte sökas genom besvär

2) i beslut som biskopen ensam har fattat,

9 §

Begränsningar i besvärsrätten

Utöver vad som i övrigt stadgas i denna lag om begränsning av besvärsrätten får ändring inte sökas genom besvär:

2) i beslut som biskopen ensam har fattat, *med undantag av beslut som han fattat med stöd av 19 kap 4 a §,*

25 kap.

Kompletterande stadganden

1 §

Besluts verkställbarhet

Beslut i ärenden som kan överföras till kyrkostyrelsen, kyrkorådet eller församlingsrådet för handläggning får inte verkställas förrän det har utretts att ärendet inte kommer att överföras.

Beslut i ärenden som kan överföras till kyrkostyrelsen, *domkapitlet*, kyrkorådet eller församlingsrådet för behandling får inte verkställas förrän det har utretts att ärendet inte kommer att överföras.

Denna lag träder i kraft den 199
Åtgärder som verkställigheten av lagen fö-
utsättes fås vidtas innan den träder i kraft.